

KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 31.10.2006

SEC(2006) 1431

PRACOVNÝ DOKUMENT PRACOVNÍKOV KOMISIE

Európsky systém prenosu kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu

**(European Credit system for Vocational Education and Training -
ECVET)**

Systém pre zhromažďovanie, prenos a uznávanie výsledkov vzdelávania v Európe

Obsah

Zhrnutie a účel konzultácií	3
1. Prečo ECVET ?	5
1.1. ECVET: politický mandát.....	5
1.2. ECVET pre zvýšenú mobilitu	6
1.3. ECVET pre validáciu výsledkov celoživotného vzdelávania	7
1.4. ECVET pre zvýšenú transparentnosť kvalifikácií.....	8
1.5. ECVET pre vzájomnú dôveru a spoluprácu	8
2. Čo je ECVET?.....	9
2.1. Proces transferu učebných výsledkov ECVET	9
2.2. Čo znamená ECVET pre jednotlivcov?.....	10
2.3. Čo znamená ECVET pre kompetentné orgány?	12
2.3.1. Popis kvalifikácií prostredníctvom jednotiek učebných výsledkov.	12
2.3.2. Pridelovanie kreditných bodov ECVET.....	13
2.3.3. Rozhodnutie o prijatí ECVET	15
2.4. Implementácia ECVET.....	15
2.4.1. Stupeň 1: vytváranie partnerstiev.	15
2.4.2. Stupeň 2: študijná dohoda.....	16
2.4.3. Stupeň 3: udeľovanie kreditov ECVET.....	16
2.4.4. Stupeň 4: Transfer, validácia a akumulácia kreditov	16
3. Závery	16
4. Konzultácie	17
4.1. Konzultačný proces	17
4.2. Otázky pre konzultačný proces	18
4.2.1. Účel a dôvody pre systém ECVET.....	18
4.2.2. Technická základňa ECVET	18
4.2.3. Implementácia ECVET.....	19
4.2.4. Opatrenia na podporu implementácie a rozvoja ECVET	19
4.2.5. Potenciál ECVET pre zvýšenie mobility	19
5. Členovia Technickej pracovnej skupiny.....	19

Zhrnutie a účel konzultácií

Projekt s názvom „Európsky systém prenosu kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu (ECVET) bol vytvorený na zhromažďovanie, prenos a uznávanie výsledkov vzdelávania. Bol vyvinutý pod záštitou Európskej komisie v súlade s Rezolúciou Rady pre vzdelávanie, mládež a kultúru z 12. novembra 2002 a Kodanskou deklaráciou z 30. novembra 2002. Mandát, udelený v roku 2002, bol obnovený a posilnený Maastrichtským komuniké zo 14. decembra 2004, na ktorom sa dohodli ministri zodpovední za odborné vzdelávanie a prípravu z 32 európskych krajín, ako aj európski sociálni partneri a Komisia.

Hlavné otázky a výzvy pre ECVET

V Európe sa mnoho ľudí vzdeláva mimo svojej krajiny. Tento druh mobility je však limitovaný viacerými faktormi, hlavne chýbajúcim zabezpečením prenosu a uznávania výsledkov vzdelávania získaného v zahraničí. To isté sa týka aj prechodu z jedného systému odborného vzdelávania a prípravy do druhého či z neformálnej učebnej situácie do kontextu formálneho vzdelávania.

Je preto potrebné vybudovať systém, pri ktorom je možné získavať kvalifikácie a prechádzať pritom z jedného učebného kontextu do druhého. ECVET sa teda snaží stať nástrojom výmeny informácií na pomoc jednotlivcom, aby využívali všetky výhody získaného vzdelania, predovšetkým v rámci nadnárodnej mobility bez ohľadu na to, či ho získali vo formálnom, neformálnom alebo informálnom kontexte.

Rôznorodosť odborného vzdelávania a prípravy, veľký počet a rôznosť zainteresovaných a rozdiely v kvalifikačných systémoch v rámci Európy predstavujú hlavné problémy, ktoré musí ECVET riešiť.

Princípy ECVET

ECVET je metóda umožňujúca, aby boli kvalifikácie opisované formou prenosných kumulovaných jednotiek vzdelávania (vedomosti, zručnosti a kompetencie), ktorým sa priradujú kreditné body.

ECVET by mal umožniť transfer a kumuláciu výsledkov vzdelávania nadobudnutých ľuďmi prechádzajúcimi z jedného vzdelávacieho kontextu do druhého, z jedného systému kvalifikácie do druhého.

ECVET bude založený na dobrovoľnej účasti členských štátov a zainteresovaných subjektov v príslušných kvalifikačných systémoch a odbornom vzdelávaní a príprave.

ECVET bude mechanizmom na podporu synergie medzi poskytovateľmi vzdelávania a bude podporovať spoluprácu medzi partnerskými organizáciami s cieľom umožniť prenos a kumuláciu vzdelávacích kreditov.

Konzultovaný dokument

Konzultovaný dokument načrtáva hlavné charakteristiky ECVET.

Pozostáva z tematických častí (určených na verejné konzultácie, doplnených prílohami a prezentáciami dostupných na webstránke Európskej komisie¹), ktoré tvoria súvislý celok.

Tieto dokumenty slúžia ako základ pre konzultácie, ktoré zahŕňajú hlavne tvorcov politiky, sociálnych partnerov, zainteresované subjekty a odborníkov na európske systémy kvalifikácií a odborného vzdelávania a prípravy.

Výsledky konzultácií budú východiskom pre vytvorenie nástroja Spoločenstva. Budú tiež predmetom diskusie počas veľkej európskej konferencie, ktorá sa uskutoční júni 2007 za nemeckého predsedníctva. Táto konferencia uzatvorí proces konzultácií a otvorí proces schvaľovania.

Po konzultáciách Komisia rozhodne, ako najlepšie pokročiť s projektom.

Výsledky konzultácií môžu byť tiež doplnené prebiehajúcimi či plánovanými experimentmi, štúdiami, ďalšími testami a pilotnými projektmi v rámci programu Leonardo da Vinci. Na konci konzultačného procesu a počas následnej fázy Európska komisia, za podpory Cedefop-u, zabezpečí, aby sa práca vykonávaná na projekte ECVET rozšírila a expandovala prostredníctvom tzv. "súboru nástrojov" ("tool box") alebo systémového návodu.

* * * * *

1 http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/consult/index_en.html

1. PREČO ECVET?

ECVET je súčasťou projektu rozvoja európskej spolupráce v oblasti odborného vzdelávania a prípravy a predstavuje jeden z jeho operačných nástrojov. V tejto súvislosti ECVET dopĺňa Európsky kvalifikačný rámec (European Qualifications Framework - EQF). V skutočnosti sú EQF a ECVET založené na spoločných princípoch a koncepciách, ktoré uprednostňujú prístupy:

- zamerané na učebné výsledky vyjadrené prostredníctvom vedomostí, zručností a kompetencií;
- založené na procese kvalifikácie;
- prispôsobené požiadavkám celoživotného vzdelávania a všetkým vzdelávacím kontextom, a to na základe rovnoprávnosti;
- smerujúce k mobilite ľudí.

ECVET teda možno prijať bez ohľadu na systémy vzdelávania či kvalifikácií. Navyše, skutočná implementácia ECVET by sa mala zakladať na spoločných referenčných úrovniach navrhnutých EQF. Európsky rámec by teda mal byť silným nástrojom pre prijatie ECVET zo strany rozličných kompetentných orgánov, ktoré v členských štátoch zodpovedajú za implementáciu na národnej úrovni bez ohľadu na existenciu národného kvalifikačného rámca.

ECVET predstavuje niektoré princípy, pravidlá a dohody súvislým a racionálnym spôsobom. Jeho cieľom je podporiť:

- mobilitu ľudí, ktorí prechádzajú procesom odbornej prípravy;
- validáciu výsledkov celoživotného vzdelávania;
- transparentnosť kvalifikácií;
- vzájomnú dôveru a spoluprácu medzi poskytovateľmi odbornej prípravy a vzdelávania v Európe.

1.1. ECVET: politický mandát

Rezolúcia Rady pre vzdelávanie, mládež a kultúru prijatá 12. novembra 2002² a Kodanská deklarácia z 30. novembra 2002 o budúcich prioritách rozšírenej európskej spolupráce v oblasti odborného vzdelávania a prípravy (vocational education and training - VET) zdôraznila, že prisúdenie priority pre systém transferu kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu³ bolo jedným zo spoločných opatrení potrebných na podporu *"transparentnosti, porovnateľnosti, prenosnosti a uznávania kompetencií a/alebo kvalifikácií medzi rôznymi*

2 Rezolúcia Rady o podpore rozšírenej európskej spolupráce v odbornom vzdelávaní a príprave, OJ C 13, p. 2-4, 18.01.2003

3 Kodanská deklarácia ministrov zodpovedných za odborné vzdelávanie a prípravu v členských štátoch EÚ, krajinách EFTA/EEA a v kandidátskych krajinách, Komisie a európskych sociálnych partnerov.

krajinami a na rôznych úrovniach"⁴.

Na základe záverov Rady pre vzdelávanie z 15. novembra 2004⁵ ministri, zodpovední za odborné vzdelávanie v 32 európskych krajinách, európski sociálni partneri a Komisia súhlasili v Maastrichtskom komuniké zo 14. decembra 2004⁶ s tým, aby hlavnú prioritu dostal "rozvoj a implementácia európskeho systému transferu kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu (ECVET), aby sa študujúcim pri pohybe medzi systémami odborného vzdelávania umožnilo nadväzovať na dosiahnuté vzdelanie, ktoré bolo výsledkom ich dovtedajšieho spôsobu štúdia".

Po tom, ako bola vyzvaná, aby preskúmala možné voľby pri vytváraní, implementácii a rozvoji systému transferu kreditov, kompatibilného so špecifikami odborného vzdelávania a prípravy, Komisia zostavila technickú pracovnú skupinu, ktorá sa skladá z expertov⁷, menovaných členskými štátmi a predstaviteľmi sociálnych partnerov. Príprava tohto dokumentu bola základom práce tejto skupiny.

1.2. ECVET pre zvýšenú mobilitu

V kontexte rozvoja celoživotného vzdelávania v Európe bola ako rozvojová priorita v kodanskom procese identifikovaná mobilita študujúcich. Počas viac ako jednej dekády podporovala Európska únia medzištátnu mobilitu ľudí v odbornom vzdelávaní a príprave vďaka "mobilitným" opatreniam akčného programu Spoločenstva Leonardo da Vinci⁸. Na základe tohto programu Únia financuje každý rok projekty mobility pre približne 60 000 ľudí, z ktorých približne 50 % predstavujú mladí ľudia v procese počiatočnej odbornej prípravy, vrátane učňov.

Napriek týmto snahám je rozsah mobility vedúcej k odbornej kvalifikácii stále malý v porovnaní s rozsahom mobility vo vysokoškolskom vzdelávaní v rámci programu Erasmus. Mobilita mladých ľudí v procese počiatočnej odbornej prípravy obvykle zodpovedá minimálnemu obdobiu troch týždňov. Považuje sa skôr za "epizódu" než za integrálnu súčasť spôsobu odbornej prípravy. Tento stav možno vysvetliť prekážkami pre mobilitu pri odbornom vzdelávaní a príprave: tieto prekážky sú regulačné a administratívne, ekonomické a finančné, kultúrne a jazykové, atď.

Jednou z hlavných prekážok pre pritiahnutie väčšieho záujmu o mobilitu v rámci počiatočnej a ďalšej odbornej prípravy sú ťažkosti pri identifikovaní a validácii výsledkov vzdelávania, nadobudnutých počas pobytu v inej krajine.

4 Rezolúcia o podpore [...] strana OJ C 13, str. 4

5 Závery Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa stretli s Radou, o budúcich prioritách rozšírenej európskej spolupráce v odbornom vzdelávaní a príprave, 13832/04 EDUC 204 SOC 499, 29. októbra 2004, prijaté Radou 15. novembra 2004 (http://ec.europa.eu/education/policies/2010/doc/council13832_en.pdf)

6 Maastrichtské komuniké o budúcich prioritách rozšírenej európskej spolupráce v odbornej príprave a vzdelávaní, 14. decembra 2004 (http://ec.europa.eu/education/news/ip/docs/maastricht_com_en.pdf)

7 Pozri pripojený zoznam expertov

8 Rozhodnutie Rady 1994/819/EC zo 6. 12. 1994, OJ L340, 29. 12. 1994, ustanovujúce akčný program pre implementáciu politiky Európskeho spoločenstva v oblasti odbornej prípravy; Rozhodnutie Rady 1999/382/EC z 26. 4. 1999, ustanovujúce druhú fázu Akčného programu Spoločenstva v oblasti odbornej prípravy "Leonardo da Vinci" OJ L146, 11. 6. 1999 (http://europa.eu.int/comm/education/programmes/leonardo/new/leonardo2_en.html)

ECVET navrhuje:

- Ľ prístup, pri ktorom by sa výsledky vzdelávania nadobudnuté v zahraničí zohľadňovali za účelom vydania kvalifikačného osvedčenia v krajine pôvodu študujúceho;
- Ľ nástroj pre poskytovateľov, profesionálov a kompetentné orgány, ktorý im umožní ľahšie porovnávať výsledky vzdelávania, nadobudnuté v rôznych krajinách, potvrdzovať ich platnosť a uznávať ich.

1.3. ECVET pre validáciu výsledkov celoživotného vzdelávania

Celoživotné vzdelávanie sa môže uskutočňovať v širokej škále kontextov, čo môže vyústiť do porovnateľných vzdelávacích výsledkov:

- neformálne štúdium (programy, moduly ukončené mimo formálneho systému vzdelávania a prípravy);
- neoficiálne štúdium (samoštúdium, príprava v zamestnaní, každodenné skúsenosti);
- rozličné druhy programov odbornej prípravy a modulov rôzneho trvania a s rozličnými úpravami.

Naviac, rozličné kategórie študujúcich (denné štúdium, popri zamestnaní, intenzívna alebo neintenzívna príprava, štúdium založené na informačných a komunikačných technológiách, atď.) sa môžu zúčastňovať štandardizovaných programov odbornej prípravy.

Vo svojej Rezolúcii z 27. júna 2002 o celoživotnom vzdelávaní⁹, Rada uznáva, že prioritu by mala mať *"efektívna validácia a uznávanie formálnych kvalifikácií, ako aj neformálneho a informálneho štúdia, naprieč krajinami a vzdelávacími sektormi prostredníctvom rastúcej transparentnosti a zabezpečenia lepšej kvality"*.

V máji 2004 závery Rady ohľadom spoločných európskych princípov pre identifikáciu a validáciu neformálneho a informálneho štúdia¹⁰ opäť zdôraznili, že *"v kontexte princípov celoživotného vzdelávania identifikácia a validácia neformálneho a informálneho štúdia má za cieľ zviditeľnenie a ocenenie plného rozsahu vedomostí a kompetencií jednotlivca bez ohľadu na to, kde a ako boli získané.[...] Identifikácia a validácia sú kľúčové nástroje pri umožnení transferu a akceptácie všetkých učebných výsledkov naprieč rozličnými usporiadaniami"*.

Potrebné je preto nájsť spôsob, ktorý ľuďom umožní uskutočňovať svoje štúdium tak, aby pri pohybe z jedného kontextu vzdelávania do druhého mohli stavať na svojich učebných výsledkoch, a to obzvlášť v rámci mobility.

9 Rezolúcia Rady o celoživotnom vzdelávaní -2002/C 163/01-27. júna 2002

10 Závery Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa stretli s Radou, o spoločných európskych princípoch na identifikáciu a validáciu neoficiálnej a neformálnej výučby, 9175/04 EDUC 101 SOC 220 - 18. mája 2004

V prípade, ak je založený na výsledkoch vzdelávania:

- ECVET možno implementovať bez ohľadu na študijný kontext. Podporuje prenos a validáciu neformálnych a informálnych výsledkov vzdelávania;

ECVET pomáha zlepšovať prístup ku kvalifikáciám pre všetkých po celý ich život.

1.4. ECVET pre zvýšenú transparentnosť kvalifikácií

Odborné vzdelávanie a príprava v Európe zahŕňa veľké množstvo kvalifikácií, diplomov, stupňov, certifikátov, atď. Mnohé krajiny si vytvorili národný rámec, ktorý definuje úroveň kvalifikácií alebo klasifikovanie týchto úrovní. Tieto nástroje môžu ale nemusia viesť k organizácii cyklov vzdelávania alebo odbornej prípravy, ktoré sú v niektorých prípadoch založené na akumulácii jednotiek kvalifikácie (s kreditnými bodmi alebo bez kreditných bodov). Navyše, v závislosti od systému sa kvalifikácie môžu získavať buď po absolvovaní iba jedného typu formálneho programu odbornej prípravy alebo po absolvovaní viacerých druhov programov bez ohľadu na to, či je spôsob štúdia formálny, neformálny alebo neoficiálny.

V závislosti od krajiny tiež existuje mnoho spôsobov používania študijných kreditov v odbornom vzdelávaní a príprave. V krajinách, v ktorých existuje viacero podsystemov pre odborné vzdelávanie a prípravu, môžu koexistovať rozličné systémy pridelovania študijných kreditov. V iných prípadoch systém študijných kreditov neexistuje vôbec.

Na základe tejto rôznorodosti dosiahli viaceré iniciatívy Spoločenstva významný pokrok, obzvlášť v prípade stále ľahšieho prístupu k nástrojom na zabezpečenie transparentnosti kvalifikácií (Europass, príloha k certifikátu) a informácií o možnostiach odbornej prípravy (Ploteus).

Pre efektívnejší prenos výsledkov vzdelávania v kontexte mobility sa však vyžaduje väčšia transparentnosť kvalifikácií.

ECVET

- je v súlade s iniciatívami podnikanými na európskej úrovni, ako sú plánované zavedenie Európskeho kvalifikačného rámca (European Qualifications Framework - EQF), navrhnutého za účelom zvýšenia transparentnosti kvalifikácií;
- navrhuje spoločný prístup k opisu kvalifikácií, aby sa stali zrozumiteľnejšími od jedného systému k druhému a k opisu procedúr na validáciu výsledkov vzdelávania.

1.5. ECVET pre vzájomnú dôveru a spoluprácu

Jednou z najdôležitejších výziev v procese vývoja a implementácie ECVET je diverzita, ba v určitých krajinách až fragmentácia systémov odborného vzdelávania a prípravy v Európe, do ktorých môže byť zapojený veľmi veľký počet veľmi rôznorodých orgánov, organizácií a aktérov. Ich činnosti môžu zahŕňať definíciu kvalifikácií, metód na hodnotenie a validáciu štúdia, stanovovanie cieľov odbornej prípravy, určovanie počtu a obsahu jednotiek kvalifikácie a počtu kreditov, implementáciu programov odbornej prípravy, atď. Zainteresovaná môže byť široká škála poskytovateľov: ministerstvá (školstva, práce, pôdohospodárstva, atď.), agentúry, zamestnávateľi, firmy, sociálni partneri, obchodné komory, mimovládne organizácie, atď. V niektorých prípadoch môže národná autorita poveriť alebo splnomocniť poskytovateľov alebo iných aktérov, aby pripravovali a vydávali

kvalifikácie, kreditné body, atď. V iných prípadoch môžu byť tieto funkcie prevedené na regionálnu úroveň či dokonca na poskytovateľov.

Viaceré iniciatívy Spoločenstva nedávno dosiahli pokrok v rozvíjaní spoločných princípov pri niektorých obvykle sa vyskytujúcich prekážkach pri medzištátnej spolupráci:

- prijatie spoločných európskych princípov v oblasti zabezpečovania kvality¹¹;
- prijatie spoločných európskych princípov ohľadom identifikácie a validácie výsledkov neformálneho a neoficiálneho štúdia.¹²

Pretrvávajúci nedostatok vzájomnej dôvery a spolupráce medzi kompetentnými orgánmi a ostatnými aktérmi v rámci systémov vzdelávania a kvalifikácií však zdržuje a dokonca bráni rozvoju iniciatív na vyriešenie rozličných problémov, vznikajúcich v dôsledku prenosu a validácie výsledkov vzdelávania.

ECVET navrhuje

- metodologický rámec, dohody a spoločné princípy na pestovanie dialógu medzi poskytovateľmi;
- nástroje na rozvoj partnerstiev medzi zainteresovanými aktérmi (kompetentné orgány, poskytovatelia, atď.).

2. ČO JE ECVET?

ECVET je:

- Užitočné a konkrétne zariadenie zamerané na podporu transferu a akumulácie (kapitalizácie) učebných výsledkov jednotlivcov, ktorí prechádzajú z jedného študijného kontextu do druhého a/alebo z jedného kvalifikačného systému do druhého.
- Metodologický spôsob na popísanie kvalifikácie prostredníctvom jednotiek učebných výsledkov, ktoré sú prenosné a ktoré možno akumulovať (vedomosti, zručnosti a kompetencie), s priradenými kreditnými bodmi.

2.1. Proces transferu učebných výsledkov ECVET

Proces transferu učebných výsledkov ECVET možno opísať ako transakciu medzi dvomi kompetentnými orgánmi alebo inštitúciami, ktoré sú splnomocnené na udeľovanie kvalifikácií a/alebo **kreditov pre učebné výsledky**¹³:

- Jeden orgán alebo inštitúcia hodnotí určité dosiahnuté učebné výsledky a udeľuje kredity študujúcemu; kredit študujúceho je registrovaný v **osobnej kópii záznamu**

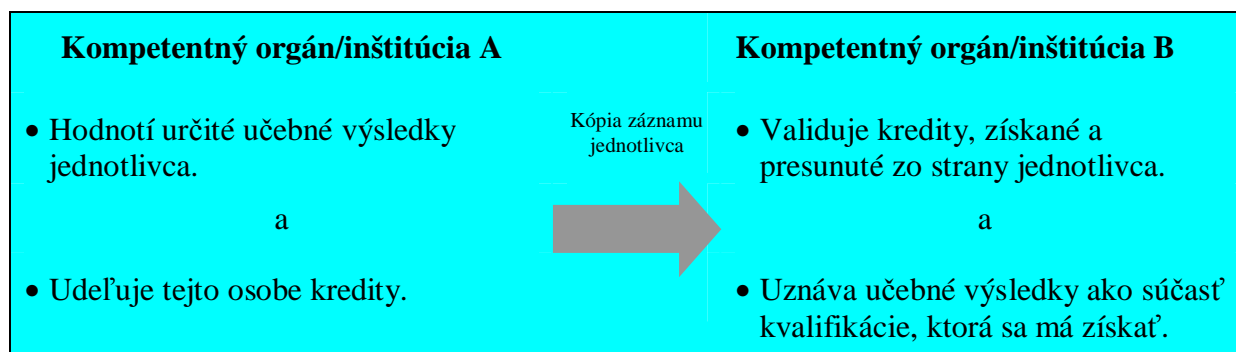
11 Závety Rady o zabezpečení kvality pri odbornom vzdelávaní a príprave, 9599/04 EDUC 117 SOC 252, 18 mája 2004 (http://ec.europa.eu/education/policies/2010/doc/vetquality_en.pdf)

12 Závety Rady a zástupcov vlád členských štátov v rámci Rady o spoločných európskych princípoch na identifikáciu a validáciu neoficiálnej a neformálnej výučby, 9600/04 EDUC 118 SOC 253, 18 mája 2004

13 Kredity za učebné výsledky určujú celok dosiahnutého vzdelania osoby, ktoré po vyhodnotení možno oficiálne presúvať, validovať alebo uznávať pre získanie kvalifikácie.

- Druhý hodnotiaci orgán **validuje** (akceptuje) kredity ako platný záznam dosiahnutých výsledkov študujúceho a **uznáva ich** pre udelenie kvalifikácie.

Vďaka tomuto procesu môže teda jednotlivec za účelom získania kvalifikácie prenášať a akumulovať učebné výsledky.

Za účelom podpory procesu transferu učebných výsledkov je ECVET založený na:

- Popise **kvalifikácií** prostredníctvom **učebných výsledkov** (vedomosti, zručnosti a kompetencie);
- Vyjadrení kvalifikácií v **jednotkách učebných výsledkov**, ktoré možno presúvať a akumulovať.

Navyše, za účelom podpory porozumenia kvalifikácií a jednotiek sa kreditné body ECVET používajú na numerické znázornenie každej jednotky a na definovanie jej dôležitosti a hodnoty v porovnaní s celkovou kvalifikáciou.

2.2. Čo znamená ECVET pre jednotlivcov?

ECVET je nástroj, z ktorého profituje mnoho ľudí zúčastňujúcich sa medzinárodnej mobility využívajú medzištátnu mobilitu, v množstve študijných systémov a podporuje študijné trajektórie celoživotného vzdelávania, ktoré môžu byť veľmi rôznorodé.

Ilustrujú to nasledovné prípady.

Prípado	Riešenie ECVET
<p>Martin</p> <p>Martin, kuchársky učeň, chodí za účelom získania kvalifikácie na učilište (training centre), t.j. v rámci formálneho systému vzdelávania . Má príležitosť stráviť niekoľko týždňov v partnerskom učilišti v zahraničí. So svojim poradcom vypracovali plán odbornej prípravy počas obdobia mobility a študijnú dohodu, ktorú podpísal on sám a obe učilišta.</p> <p>Počas mobility: Martin nadobudne potrebné vedomosti, zručnosti a kompetencie. Na konci jeho obdobia mobility posúdi Martinove výsledky vzdelávania z tohto systému formálneho vzdelávania v zahraničí prijímajúce učilište.</p> <p>Po svojom návrate Martin získa maximálny prospech zo svojej mobility: jeho učebné výsledky vzdelávania mu budú uznané, nakoľko korešpondujú s časťou vedomostí, zručností a kompetencií, vyžadovaných pre kvalifikáciu, ktorú chce dosiahnuť.</p>	<p>Pred mobilitou: popis kvalifikácie kuchára v jednotkách kvalifikácie (learning outcome units) umožní Martinovi presnejšie identifikovať vedomosti, zručnosti a kompetencie, ktoré musí získať počas svojej mobility, aby boli po jeho návrate započítané: preto vie, ktorú(é) jednotku(y) bude môcť presunúť. Z kreditných bodov bude vedieť, akú váhu má každá z týchto jednotiek v porovnaní s celkovou kvalifikáciou, ktorú má získať. Táto informácia mu umožní pripraviť si plán odbornej prípravy v zahraničí.</p> <p>Partnerstvo medzi oboma učilišťami znamená, že výsledky vzdelávania Martina posúdi prijímajúce učilište počas obdobia mobility.</p> <p>Keď sa vráti, výsledky vzdelávania, ktoré sa posudzovali, sú potvrdené a započítané ako súčasť Martinovej kvalifikácie na kuchára.</p>
<p>Marie</p> <p>Marie je dospelá žena, ktorá chce získať kvalifikáciu v odbore elektronika v centre odbornej prípravy vo svojej krajine.</p> <p>Má však už niekoľkoročnú pracovnú skúsenosť z práce v zahraničí.</p> <p>Počas tohto obdobia jej práca vo firme v zahraničí rozšírila vedomosti, zručnosti a kompetencie.</p>	<p>Popis kvalifikácie v elektronike v jednotkách kvalifikácie (vyjadrené vo výsledkoch vzdelávania; to čo má ovládať) umožní Marie identifikovať, ktoré časti vedomostí, zručností a kompetencií, ktoré získala v práci možno započítať pre získanie kvalifikácie, ktorú si vybrala. Súvisiace kreditné body umožnia vedieť, akú váhu majú tieto učebné výsledky v porovnaní s celkovou kvalifikáciou.</p> <p>Na základe posúdenia týchto výsledkov vzdelávania ECVET umožní potvrdenie a započítanie toho, čo sa Marie naučila v</p>

<p>Výsledky učebného procesu Marie vo firme v zahraničí posúdi centrum odbornej prípravy a sú jej udelené príslušné kredity.</p> <p>Jej výsledky vzdelávania sú uznané pre účely kvalifikácie, ktorú chce získať.</p>	<p>neformálnom systéme vzdelávania, pre jej kvalifikáciu.</p>
---	---

2.3. Čo znamená ECVET pre kompetentné orgány?

Druh a typ kompetentných orgánov, ktoré môžu zohrávať úlohu pri implementácii ECVET sa v jednotlivých krajinách líši, od systému OVP k inému alebo od kvalifikačného systému k inému.

V každej krajine sú podľa národných pravidiel kompetentné orgány na príslušných úrovniach zodpovedné za:

- Vytvorenie mechanizmov súvisiacich s procesmi posudzovania, prenosu, potvrdenia a uznávania;
- Popis kvalifikácií z pohľadu jednotiek kvalifikácie (vedomosti, zručnosti a kompetencie);
- Pridelovanie kreditných bodov ECVET kvalifikáciám a jednotkám.
- Rozhodnutie o prijatí ECVET.

Čo je kompetentný orgán pre ECVET?

Autorita, inštitúcia alebo organizácia na národnej, regionálnej, miestnej alebo sektorovej úrovni, ktorá, v súlade s národnými pravidlami a praxou, zodpovedá za a/alebo je zainteresovaná v jednej alebo viacerých funkciách, súvisiacich s implementáciou ECVET.

2.3.1. Popis kvalifikácií prostredníctvom jednotiek výsledkov vzdelávania (jednotiek kvalifikácie).

Popis kvalifikácií prostredníctvom jednotiek kvalifikácie umožní špecifikáciu vedomostí, zručností a kompetencií, ktoré charakterizujú každú kvalifikáciu a zlepšiť čitateľnosť pre jednotlivcov, ako aj pre kompetentné orgány, zodpovedné za kvalifikácie a zamestnávateľov. Výsledky vzdelávania očakávané pre udelenie kvalifikácie môžu byť uvedené v katalógu jednotiek kvalifikácie, v kvalifikačnom štandarde alebo v akomkoľvek inom úradnom prípise o kvalifikácii. Táto prax je už teraz implementovaná v mnohých systémoch OVP v Európe.

Čo je jednotka?

Súbor vedomostí, zručností a kompetencií, ktoré predstavujú časť kvalifikácie. Jednotka môže byť najmenšou časťou kvalifikácie, ktorú možno hodnotiť, validovať a ak je to možné, potvrdiť. Jednotka môže byť

Definícia a popis jednotiek sa môžu líšiť v závislosti od kvalifikačného systému a procedúr kompetentného orgánu. Pre účely ECVET by však špecifikácie jednotky mali obvykle poskytnúť informácie, ako sú:

- všeobecný názov jednotky,
- vedomosti, zručnosti a kompetencie, ktoré sú v jednotke obsiahnuté,
- kritériá hodnotenia zodpovedajúcich

špecifická pre jednu kvalifikáciu alebo spoločná pre viaceré kvalifikácie.

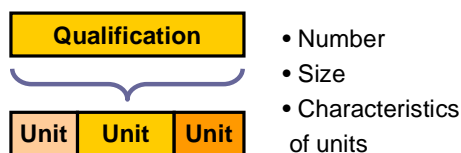
učebných výsledkov.

Existuje široká škála možných špecifikácií a pružných spôsobov používania pojmu jednotiek. Jednotky učebných výsledkov by však mali byť:

- čitateľné a zrozumiteľné;
- vytvorené a organizované konzistentne;
- hodnotiteľné.

The heart of ECVET: Units of learning outcomes

Competent body decides:

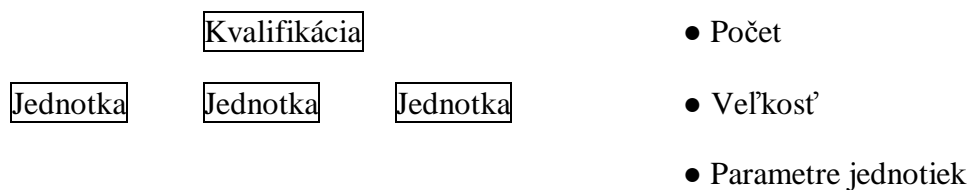
Kto definuje jednotky?

Parametre jednotiek, z ktorých pozostáva kvalifikácia (obsah, veľkosť, celkový počet jednotiek, atď.) sú definované kompetentným orgánom, zodpovedným za kvalifikáciu na príslušnej úrovni.

Popis obrázku:

Jadro ECVET: Jednotky výsledkov vzdelávania (jednotky kvalifikácie)

Kompetentný orgán rozhoduje:

Existuje mnoho metód na popis kvalifikácii prostredníctvom výsledkov vzdelávania. Od momentu prijatia ECVET bude Európska komisia podporovať šírenie najvhodnejších metód, ako aj vývoj nových metód.

2.3.2. Pridelovanie kreditných bodov ECVET

Kreditné body sú navrhované ako doplnkový zdroj informácií v numerickej forme. Kreditné body ECVET, pridružené kvalifikáciám, ako aj jednotkám majú dve funkcie:

- poskytnúť jednoduchú predstavu o relatívnej hodnote jednotky výsledkov vzdelávania vo vzťahu k celkovej kvalifikácii. Ilustrujú podiel jednotky na kvalifikácii.

- podporiť transfer učebných výsledkov hmatateľným spôsobom prostredníctvom poskytnutia spoločného rámca na európskej úrovni medzi kvalifikačnými systémami;

ECVET umožní pridelovanie kreditných bodov prostredníctvom rozličných prístupov a nástrojov. Kreditné body ECVET by sa mali pridelovať na základe kritérií, ako sú:

- odhad dôležitosti obsahu každej jednotky definovanej cez vedomosti, zručnosti a kompetencie;

- odkaz na skutočnú a pomyselnú priemernú dĺžku programu;

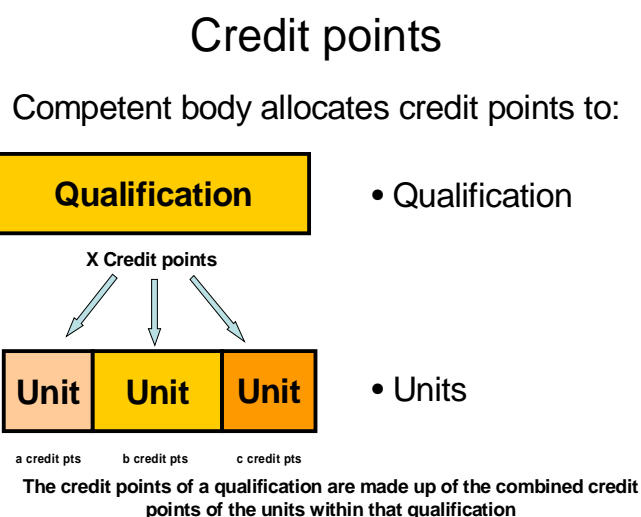
- skutočná alebo pomyselná učebná záťaž študujúceho vo formálnom študijnom kontexte;

- skutočná alebo pomyselná učebná záťaž študujúceho v neformálnom študijnom kontexte;

- kombinácia viacerých kritérií.

Ako sa pridelujú kreditné body ECVET?

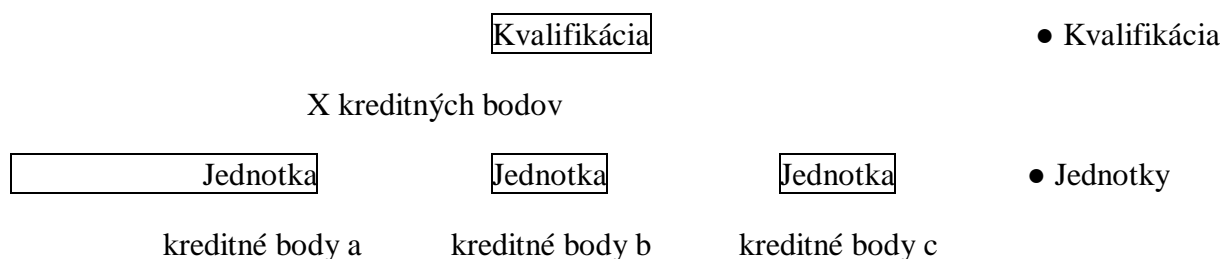
Pre účely ECVET sa kreditné body pridelujú najprv celkovej kvalifikácii, pričom potom sa body z celku rozdeľujú jednotkám podľa potreby, pretože kreditné body predstavujú dôležitosť každej jednotky v pomere k celkovej kvalifikácii.

Popis obrázku:

Kreditné body

Kompetentný orgán prideluje kreditné body:

Kreditné body kvalifikácie pozostávajú z kombinovaných kreditných bodov jednotiek v rámci kvalifikácie.

Kompetentné orgány, ktoré sú splnomocnené prideľovať kreditné body ECVET, môžu ako praktický indikátor používať nasledovnú dohodu: 120 kreditných bodov ECVET by mohlo byť v priemere priradených k učebným výsledkom, ktoré dosiahol jednotlivec za rok vo formálnom kontexte VET formou denného štúdia. Táto dohoda predstavuje iba indikátor. Nenancuje absolútne a nemenné porovnávacie merítko. Nepredpisuje dĺžku trvania štúdia, požadované časy štúdia alebo povinný obsah a objem štúdia. Je zamýšľaná na použitie pri prideľovaní kreditných bodov učebným výsledkom, kvalifikáciám a/alebo jednotkám.

Existuje mnoho metód na prideľovanie kreditných bodov kvalifikáciám a jednotkám. Od momentu prijatia ECVET bude Európska komisia podporovať šírenie najvhodnejších metód, ako aj vývoj nových metód.

2.3.3. Rozhodnutie o prijatí ECVET

Rozhodovanie o tom, ako by kvalifikácie mali súvisieť s ECVET (predovšetkým ich popis prostredníctvom jednotiek kvalifikácií a prideľovania kreditných bodov ECVET), je dôležitou otázkou pre efektívnu a trvalú implementáciu ECVET. Implementácia ECVET si vyžaduje jasné záväzky kompetentných orgánov a poskytovateľov, ktoré budú formalizované na príslušnej úrovni v každej krajine. Táto požiadavka bola jasne vyjadrená v bolonskom procese pri vysokoškolskom vzdelávaní, kde dobrovoľné záväzky prispeli k širokej implementácii ECTS.

Aby sa ECVET správne implementoval, kompetentný orgán zodpovedný za kvalifikácie alebo jednotky alebo v princípe splnomocnený pre implementáciu ECVET, by mal definovať a rozhodovať o rozsahu jeho implementácie a formalizovať svoje rozhodnutie na primeranej úrovni v súlade s národnými pravidlami.

2.4. Implementácia ECVET

ECVET by sa mal uplatniť v rôznych študijných systémoch a kontextoch. Následne, jeho aplikácia, popísaná nižšie je poskytnutá ako príklad, pričom zodpovedá chronológii hlavných stupňov.

2.4.1. Krok 1: vytváranie partnerstiev

Aby sa podporila implementácia ECVET, poskytovatelia OVP a/alebo kompetentné orgány na príslušnom stupni by mali uzavrieť **dohody o partnerstve alebo memorandá o porozumení (Memoranda of understanding - ďalej len „MoU“)**. Počas tejto fázy inicializácie by memorandá o porozumení mohli prispieť k vytvoreniu klímy dôvery, ktorá je nevyhnutná je zabezpečenie trvanlivosti systému, jeho funkčných charakteristík a efektívneho transferu kreditov.

V MoU by partneri mohli špecifikovať:

- Súlad medzi kvalifikáciami (jednotkami a kreditnými bodmi) a/alebo učebnými výsledkami, ktorých sa týka transfer. Stupne EKR (Európsky kvalifikačný rámec) by mohli prispieť k vytvoreniu súladu.

- Procesy posudzovania, prenosu a potvrdenia (jednotky alebo časti jednotiek)
- Požiadavky pre zabezpečenie kvality.

Kľúčovým bodom MoU je to, že výsledky vzdelávania, za ktoré jeden alebo druhý partner udeľuje kredity, budú uznané nezvratne.

Partnerské dohody by mohli medzi sebou uzavrieť rozličné autority alebo organizácie, a to podľa typu a želaného stupňa spolupráce. MoU by teda mohli byť uzatvorené medzi orgánmi, zodpovednými za kvalifikácie (ministerstvá, úrady...) a/alebo sieťami poskytovateľov OVP (obchodné komory ...) a/alebo poskytovateľmi OVP alebo inými subjektami, zainteresovanými na OVP (učilištia, školy, firmy ...).

Modelové memorandum porozumenia by mohlo byť vypracované na európskej úrovni.

2.4.2. Krok 2: študijná dohoda

Každá osoba, hlavne vo formálnom študijnom kontexte, by mala povinne uzavrieť individuálnu študijnú dohodu. Tento dokument by špecifikoval výsledky vzdelávania, očakávané na konci obdobia mobility (jednotky alebo časti jednotiek) a s nimi súvisiace kreditné body. Táto individuálna študijná dohoda by sa mala uzavrieť medzi osobou a dvoma partnermi. Modelová študijná dohoda by sa mala vypracovať na európskej úrovni.

2.4.3. Krok 3: udeľovanie kreditov ECVET

Kredity ECVET sú udeľované (jednotky alebo časti jednotiek a s nimi súvisiace kreditné body ECVET) po vyhodnotení výsledkov vzdelávania. Kredity sú zaznamenané v prepise záznamu, ktorý poskytuje podrobnosti o:

- získaných vedomostiach, zručnostiach a kompetenciách
- kreditných bodoch, ktoré súvisia s dosiahnutými výsledkami vzdelávania.

Vzor prepisu záznamu by mohol byť vypracovaný na európskej úrovni.

Navyše, európske dokumenty by mohli byť použité na zaznamenanie kreditov a zabezpečenie ich transparentnosti.

2.4.4. Krok 4: Prenos, potvrdzovanie a akumulácia kreditov

V súlade s MoU a študijnou dohodou by sa kredity mali dať preniesť, validovať vysielajúcou organizáciou a uznávať za účelom získania príslušnej kvalifikácie prostredníctvom akumulácie, v súlade s pravidlami.

3. ZÁVERY

ECVET by mal byť rozvíjaný a implementovaný postupne na dobrovoľnej báze bez akéhokoľvek zákonného záväzku, nakoľko nemá regulačné poslanie. Pri prijímaní ECVET v krajinách, ktoré sa rozhodli ho implementovať, by sa mala brať do úvahy národná alebo regionálna legislatíva a/alebo súčasné sektorové pravidlá v systémoch kvalifikácií.

So svojím moderným a ambicióznym prístupom, zameraným na princíp uznávania výsledkov vzdelávania, ECVET zahŕňa určitý počet princípov, pravidiel a dohôd, ktoré sú zásadné pre

jeho implementáciu, no jeho aplikovanie aj tak zostane čo najpružnejšie. Na začiatku, v krátkodobom a strednodobom horizonte bude implementácia ECVET potrebovať podporu. Naozaj bude potrebný čas, testovanie a štúdie na postupné a efektívne zlepšovanie a ak to bude potrebné aj spružnenie, aby sa mohli vziať do úvahy určité charakteristiky kvalifikačných systémov každej krajiny a aby sa zabezpečilo šírenie a propagácia najvhodnejšej praxe a metód pre implementáciu ECVET. Ak ľudia majú ECVET efektívne využiť, bude musieť byť predovšetkým jednoduchý a prispôsobený reálnym potrebám cieľových skupín.

4. KONZULTÁCIE

Pracovný dokument Európskej komisie predkladá argumenty pre vytvorenie a prijatie systému ECVET na európskej úrovni a obsahuje návrhy pre jeho implementáciu. Úspech systému ECVET bude závisieť rovnako od jeho využiteľnosti a dostupnosti pre študujúcich, ako aj od jeho kredibility a spoľahlivosti z pohľadu autorít zodpovedných za kvalifikácie a systémy odborného vzdelávania a prípravy. Vo všetkých systémoch odbornej prípravy členských štátov (odborné vzdelávanie a príprava a celoživotné vzdelávanie) bude nevyhnutné presvedčiť zainteresovaných, že systém ECVET je užitočný a môže prispieť - priamo i nepriamo - k propagácii a rozvoju celoživotného vzdelávania, ktoré povedie k rozšíreniu vedomostí, zručností a kompetencií študujúcich a v konečnom dôsledku k stabilnejším a spokojnejším kariéram v danej krajine alebo v Európe.

Dokument stručne predstavuje základné princípy ECVET a poskytuje odrazový mostík pre jeho praktickú implementáciu. ECVET však môže fungovať iba vtedy, ak je založený na širokom konsenze, ktorý vyplýva z rozsiahleho procesu konzultácií, ktorý je otvorený otázkam, návrhom a podnetom ohľadom najefektívnejšieho spôsobu postupu pri jeho vytváraní. Tieto konzultácie sú dôležité tiež pre zakomponovanie potrieb partnerov, pri ktorých je pravdepodobné, že prispedia k úspešnému fungovaniu systému ECVET.

4.1. Konzultačný proces

Konzultácie sa na európskej úrovni týkajú všetkých európskych krajín, zapojených do Kodanského procesu, európskych sociálnych partnerov a profesijných organizácií. Budú trvať do konca marca 2007 s cieľom prizvať všetkých aktérov a expertov, aby predstavili svoj názor na to, aké by mohli alebo mali byť ciele, princípy a technické parametre systému ECVET. Tieto krajiny a organizácie sociálnych partnerov zorganizujú svoje vlastné konzultácie na národnej úrovni. Európska komisia očakáva, že sa na nich zúčastnia ministerstvá zodpovedné za školstvo, odbornú prípravu a zamestnanosť, európski sociálni partneri, sektorové a regionálne autority a tiež kompetentné autority a poskytovatelia kvalifikácií.

Organizácie európskych sociálnych partnerov (asociácie zamestnávateľov a odborové zväzy), sektorové asociácie obľúbiteľných služieb a priemyslu, európske siete pre výskum vzdelávania a prípravy pre mladých ľudí a podnikateľské záujmové skupiny; všetky zainteresované strany sú prizvané, aby poskytli svoje pripomienky k plánu. Konzultačný dokument je tiež zverejnený na internete.

Európska komisia bude analyzovať a výstupy konzultačného procesu. Tieto výstupy budú dostupné na internete¹⁴.

14 http://ec.europa.eu/education/policies/2010/doc/validation2004_en.pdf

Výstupy konzultácií budú analyzované s výhľadom na zadefinovanie spoločného postoja Spoločenstva; výsledok konzultácií bude predmetom diskusie na veľkej európskej konferencii, ktorá sa uskutoční v júni 2007 počas nemeckého predsedníctva. Táto konferencia uzatvorí proces konzultácií.

Výsledky konzultačného procesu sa použijú na prípravu formálneho návrhu systému ECVET, ktorý Európska komisia v priebehu roka 2007 predloží ako najvhodnejší právny akt EÚ.

Po skončení konzultačného procesu Európska komisia rozhodne, ako najlepšie rozpracovať systém. Národným a sektorovým aktérom možno poskytnúť finančnú podporu (a iné druhy pomoci), napríklad z programov Spoločenstva na mobilitu mládeže a dospelých pri odbornej príprave. Týmto spôsobom bude na pomoc pri implementácii systému ECVET použitý nový integrovaný program celoživotného vzdelávania.

Záveru konzultácií a tiež pokračujúcich štúdií a testovania poslúžia ako platforma pre sériu pilotných projektov, reagujúcich na špecifické potreby kompetentných autorít, zodpovedných za kreditné systémy a využívanie ECVET.

4.2. Otázky pre konzultačný proces

Subjekty, ktoré sa zúčastňujú konzultačného procesu, sú prizvané, aby odpovedali na nasledovné otázky, ktoré sa považujú za zvlášť dôležité pre rozpracovanie ECVET.

4.2.1. Účel a dôvody pre systém ECVET

– Sú najdôležitejšie ciele a význam Európskeho kreditného systému pre odborné vzdelávanie a prípravu a úloha kompetentných autorít vyčerpávajúco načrtnuté v konzultačnom dokumente? Ak nie, čo chýba?

– Aká by bola najväčšia pridaná hodnota plánovaného systému ECVET?

4.2.2. Technická základňa ECVET

– Je potrebné, aby boli niektoré technické špecifikácie vysvetlené podrobnejšie s ohľadom na praktickú implementáciu ECVET? Ak áno, ktoré?

– Obsahujú technické špecifikácie ECVET dostatok informácií o

- evaluácii,
- potvrdzovaní (validácii),
- uznávaní,
- akumulácii,
- transfere

výsledkov vzdelávania bez ohľadu na to, či sú formálne, neformálne alebo informálne? Ak nie, uveďte prosím podrobnosti.

– Je pridelovanie kreditných bodov kvalifikáciám a jednotkám kvalifikácií a používanie referenčného čísla 120 kreditných bodov dostatočné na zabezpečenie zblížovania prístupov a súdržnosti systému na európskej úrovni? Ak nie, čo by ste navrhovali?

4.2.3. Implementácia ECVET

– Za akých podmienok by popis kvalifikácií prostredníctvom výsledkov vzdelávania a ich vyjadrenia v jednotkách mohol efektívne zlepšiť transparentnosť kvalifikácií a prispieť k rozvoju vzájomnej dôvery?

– Aké kritériá alebo kombinácia kritérií pre pridelovanie kreditných bodov by mali byť zvolené a použité?

– Existujú vo Vašom systéme kvalifikácií nejaké prvky, ktoré by podporovali zavedenie ECVET? Aké prekážky, ak vôbec, predvídate?

– Ako a v akom časovom horizonte (spustenie, zavedenie, experimentovanie, zavedenie v širokom merítku) by mohol byť ECVET vo Vašej krajine implementovaný?

4.2.4. Opatrenia na podporu implementácie a rozvoja ECVET

– Aký typ opatrení na podporu implementácie ECVET by mal byť podniknutý na európskej, národnej a sektorovej úrovni?

– Aké dokumenty, manuály a príručky by mali byť vypracované na podporu implementácie ECVET?

4.2.5. Potenciál ECVET pre zvýšenie mobility

– Do akej miery a ako bude ECVET schopný prispievať k rozvoju medzištátnych partnerstiev a partnerstiev na národnej úrovni?

– Do akej miery a ako bude ECVET schopný pomáhať zlepšovať kvalitu mobilityných programov EÚ a zvyšovať účasť na týchto programoch?

– Do akej miery a ako by sa podľa Vášho názoru mohli ECVET a Europass navzájom dopĺňať pri zvyšovaní mobility?

5. ČLENOVIA TECHNICKEJ PRACOVNEJ SKUPINY

Experti

Enrica FLAMINI Direzione Generale dell'Istruzione post-secondaria - I

potom MVittoria Marini Bettolo Marconi

José Luis GARCIA MOLINA Instituto Nacional de las Cualificaciones, Ministerio de Educación, Culture y Deporte - ES

Luís IMAGINARIO Faculdade de Psicologia da Universidade do Porto - P

Françoise DIVISIA

potom Edith KIRSCH Ministère de l'Education Nationale, de l'Enseignement Supérieur et de la Recherche - F

Sirkka-Liisa KARKI Fínsky národný výbor pre vzdelávanie, Odbor odborného vzdelávania - FIN

Univerzita - LT

Zsófia LUX Ministerstvo školstva - HUN

Moira McKERRACHER Škótsky úrad pre kvalifikácie (Scottish Qualifications Authority) - UK

Edwin MERNAGH Národný úrad pre kvalifikácie (National Qualifications Authority) - IRL

Arthur SCHNEEBERGER Rakúsky inštitút pre výskum vzdelania (Österreichisches Institut für Bildungsforschung)

potom Reinhard NOEBAUER hospodárstvo - A

Jan REITZ JOERGENSEN Ministerstvo školstva, Národný úrad pre vzdelávanie - DK

Sten PETTERSON

potom Björn SCHÉELE Národná agentúra pre vzdelávanie (Skolverket) - S

Winfried HEIDEMANN Európska konfederácia odborových zväzov (European Trade Union Confederation - ETUC)

Heikki SUOMALAINEN Konfederácia fínskeho priemyslu a zamestnávateľov (UNICE)

Peter THIELE Spolkové ministerstvo školstva a výskumu (Bundesministerium für Bildung und Forschung) - D

Loukas ZAHILAS O.E.E.K. - Ministerstvo národného školstva a náboženských záležitostí - GR

Poskytujú podporu expertnej skupine

Isabelle LE MOUILLOUR Spolkový inštitút pre prípravu na povolanie (Bundesinstitut für Berufsbildung - BIBB) - D

Burkart SELLIN CEDEFOP

Komisia (Koordinácia)

Simon JONES

potom Michel ARIBAUD DG EAC – A3

Príspevky

Jens Bjornavold, CEDEFOP

Peter Van der Hijden DG EAC – A2